

PAQE, EKOLOGJI INTEGRALE DHE SINODALITET

Workshop Ndërkombëtar i Drejtësisë dhe Paqes në Evropë

Asizi, 7-10 tetor 2022

Workshop-I Ndërkombëtarë 2022 i Komisioneve Drejtësisë dhe Paqes të Evropës u zhvillua në Asizi nga data 7 deri më 9 tetor. Pjesëmarrësit u mirëpritën nga komuniteti françeskan dhe u drejtuan në lutjen e hapjes nga një grup të rinjsh që janë të angazhuar aktivisht në Komisionin Italian Drejtësi dhe Paqe. Pas këtij momenti lutjeje, i cili u zhvillua në kishën Vëllai Elia brenda Kuvendit të Shenjtë të Asizit, Ipeshkvi i Down dhe Connor Monsinor Noel Treanor, President i Komisioneve Drejtësi dhe Paqe të Europës, përshëndeti më shumë se gjashtëdhjetë delegatët dhe të ftuarit që vinin nga më shumë se njëzet vende të diskutonin për paqen, ekologjinë integrale dhe sinodalitetin. Ai vuri në dukje se takimi i këtij viti u zhvillua në kuadrin e luftës së vazhdueshme në Ukrainë dhe përshëndeti veçanërisht delegatin e ardhur nga Komisioni i Drejtësisë dhe Paqes i këtij vendi.

Në fjalën e saj, kryetarja e bashkisë së Asizit Stefania Proietti, theksoi frymën e Asizit si qytet i paqes, mikpritjes dhe të drejtëve. Ajo kujtoi rrezikun e ndërmarrë nga qytetarët e qytetit të saj gjatë Luftës së Dytë Botërore për të shpëtuar qindra hebrenj dhe kujtoi gjithashtu vizitën e Shën Papës Gjon XXIII para hapjes së Koncilit të Dytë të Vatikanit. Arqipeshkvi i Katanias, Monsinor Luigi Renna, President i Komisionit Italian Drejtësi dhe Paqe, theksoi se në këtë muaj kujtojmë 60-vjetorin e hapjes së Këshillit, i cili fillimisht rivendosi idenë e sinodalitetit në Kishën Katolike.

Në fjalimin e tij kryesor, Fra Giacomo Costa sj, anëtar i komitetit koordinues të Sinodit aktual, shpjegoi se sinodaliteti dhe ekologjia integrale janë dy aspekte të të njëjtit vizion të përshkruar në Nxitjen apostolike, Evangelii Gaudium. Të dyja këto koncepte janë të thirrura për të fekonduar njëri-tjetrin në një kontekst globalizimi që po çon në një rritje të fragmentimit dhe izolimit, theksoi ai. Në këtë vizion të Kishës të propozuar nga Papa Françesku, metoda dhe stili sinodal duhet të përshkojë Kishën në strukturat dhe misionin e saj.

Të shtunën, më 8 tetor, delegatët vizituan “Rondine - Kalaja e Paqes”. Themeluesi i komunitetit, Franco Vaccari, prezantoi metodën e Rondine, e cila konsiston në bashkimin e të rinjve nga komunitetet në luftë me njëri-tjetrin. Kjo përvojë shpesh i shtyn ata të angazhohen në çështjet e drejtësisë dhe paqes kur kthehen në vendet e tyre. Franco Vaccari përfundoi duke thënë se “miqësia na hap drejt së ardhmes dhe se të varfërit dhe të rinjtë janë viktima të dështimit të politikës që çon në luftë”. Pjesëmarrësit vunë re me interes shtrirjen e planifikuar të projektit të shkollës Rondine në vende të tjera evropiane dhe mesdhetare. Pasdite, katër punëtori u drejtuan në stilin sinodal nga të rinjtë.

Pjesëmarrësit filluan me shkëmbimin e përvojave dhe më pas eksploruan dimensione të ndryshme të paqes në marrëdhëniet e saj me ekonominë, tranzicionin energjetik, shndërrimin ekologjik dhe punën. Edhe pse sfidat e identifikuar janë objektivist të frikshme, praktikat më të mira nga pjesë të ndryshme të Evropës treguan se mund të ndërmerren veprime kuptimplota në nivel lokal, pa injoruar nevojën për ndryshime strukturore në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar, të cilat kërkohen për të arritur, për shembull, qëllimet të vendosura nga paketa e masave “Fit for 55” nga Bashkimi Evropian.

Frymëzuar nga momenti sinodal që animoi seminarin në Rondine dhe pas thirrjeve të përsëritura të Papa Françeskut, u shfaq një temë kryesore e workshop-it Ndërkombëtarë si nevojë për të dëgjuar dhe për tu dëgjuar në një mënyrë të përlur dhe të angazhuar që lejon mirëkuptimin e vërtetë dhe dialogun. Kjo lidhet me një mesazh qendror të përcjellë nga

metoda Rondine, përkatësisht nevojën për një proces të brendshëm, relacional dhe dialogues që kërkon që secili prej nesh të përballet me armikun jashtë dhe me armikun brenda. Eukaristia e së dielës në faltoren në Shenjtëroren e Dorëheqjes (Shrine of Renunciation) u pasua me një aksion simbolik. Delegatët ecën në gjurmët e Shën Françeskut nga Dhoma e Heqjes në Kapelën e San Damianos për të medituar dhe lutur për paqe dhe për konvertim ekologjik.

Vendndodhja e Asizit i bëri delegatët t'i përqendronin energjitë e tyre drejt dy temave të përgjithshme kaq thelbësore për historinë e këtij qyteti dhe për mësimet shoqërore katolike: çështja e paqes dhe çështja e konvertimit ekologjik. Në dritën e përvojave pasuruese që prekën këto dy tema, Drejtësia dhe Paqja e Evropës konfirmon përkushtimin e saj ndaj mësimit katolik për paqen dhe kujdesin për krijimin, por edhe nevojën urgjente për t'i përkthyer ato mësimet në veprim, në nivel lokal, kombëtar dhe global. Kjo duhet bërë për të parandaluar militarizimin e mëtejshëm dhe përshkallëzimin e luftës dhe për të ndaluar shkatërrimin e vazhdueshëm të shtëpisë sonë të përbashkët. Në këto kohë lufte në Ukrainë, Europa e Drejtësisë dhe Paqes vuri në dukje kauzën e drejtë të vetëmbrojtjes, por edhe rëndësinë e moslejimit që mbrojtja legjitime të çojë në veprime hakmarrëse.

Asambleja e Përgjithshme, e cila pasoi workshop-in ndërkombëtar, u ndoq pjesërisht nga Kardinali Michael Czerny sj, Prefekt i Dikasterit për Promovimin e Zhvillimit Integral Njerëzor.

Asizi, 10 tetor 2022

*Delegatët e asamblesë së përgjithshme
të Konferencës Evropiane të Drejtësisë dhe Paqes në
Evropë*